

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

**BO'LG'USI PEDAGOGLARNI INTERNET TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA
INNOVATSION PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASHNING TEXNOLOGIK
MODELI**

Ilhomova Sadoqat Ulug'bek qizi

Qo'qon DU Pedagogika mutaxassisligi 2-bosqich magistranti

Farg'ona viloyati, Qo'qon shahri

Ilhomovasadokat@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada zamonaviy axborot jamiyati sharoitida bo'lg'usi pedagoglarning innovatsion tayyorgarligini oshirish masalalari tadqiq etilgan. Tadqiqotda fanga yo'naltirilgan ta'lim paradigmasining internet texnologiyalari bilan integratsiyalashuvi, talabalarda "metodik dizaynerlik" ko'nikmalarini shakllantirish bosqichlari hamda muallif tomonidan taklif etilgan "Fan – Metod – Topshiriq – Natija" modelining didaktik imkoniyatlari batafsil bayon qilingan.

Kalit so'zlar: raqamli pedagogika, innovatsion faoliyat, fanga yo'naltirilgan texnologiya, metodik dizayn, Web-kvest, didaktik transformatsiya, ta'lim platformalari, interaktiv muhit.

Kirish. Global raqamli transformatsiya jarayonlari oliy pedagogik ta'lim mazmunini tubdan isloh qilishni taqozo etmoqda. Bugungi kunda bo'lg'usi o'qituvchi nafaqat tayyor axborotlarni uzatuvchi subyekt, balki raqamli muhitda fan mazmunini mustaqil loyihalashtiruvchi innovatoridir. Fanga yo'naltirilgan ta'lim (subject-oriented technology) yondashuvi ta'lim oluvchilarda chuqur fundamental bilimlar va ilmiy bilish metodologiyasini shakllantirishning asosiy mexanizmi sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu yondashuvning markazida fan mantiqi va uning tizimliliigi turadi, bu esa bo'lg'usi pedagogning kasbiy dunyoqarashini barqarorlashtirishda metodologik poydevor bo'lib xizmat qiladi.

Nazariy asoslar va metodologiya. Fanga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalarining tarixiy evolutsiyasini tahlil qilish, uning klassik didaktikadan zamonaviy raqamli bosqichgacha bo'lgan yo'lini ko'rsatadi. XVII asrda Yan Amos Komenskiy tomonidan asos solingan sinf-dars tizimi ta'limni fanlar va mavzular kesimida tizimlashtirishning birinchi qadami bo'lgan edi. Bugungi kunda ushbu klassik model axborot texnologiyalari ta'sirida yangicha mazmun kasb etmoqda.

M.V.Klarinning texnologik yondashuvlari, B.Bloomning kognitiv taksonomiyasi va V.P.Bespalkoning pedagogik tizimlarni loyihalash nazariyalari bizning tadqiqotimiz uchun nazariy tayanch nuqtasi bo'ldi. Shuningdek, J.Brunerning har bir fanning o'ziga xos ichki mantiqi borligi haqidagi qarashlari internet texnologiyalari yordamida fan mazmunini vizuallashtirish zarurligini ilmiy jihatdan asoslaydi. Konstruktivistik yondashuvga ko'ra, talaba ilmiy bilimlarni tayyor holda emas, balki internet tarmog'idagi muammoli vaziyatlarni hal etish va tadqiqotchilik faoliyati jarayonida o'zlashtirishi ta'lim sifatini kafolatlaydi.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

Asosiy qism va tahlil. Tadqiqotimiz doirasida bo'lg'usi pedagoglarni shunchaki internetdan ma'lumot izlovchi foydalanuvchi darajasidan, innovatsion "metodik dizayner" darajasiga olib chiqishni ko'zda tutuvchi modelni ishlab chiqdik. Ushbu modelning amaliy samaradorligi quyidagi to'rtta strategik yo'nalishning uzviyligida namoyon bo'ladi:

1. Web-kvest texnologiyasi — tadqiqotchi pedagog qiyofasini shakllantirish vositasi. Web-kvestlar talabalarga pedagogik muammolarni tizimli tahlil qilish, internet resurslari orasidan ishonchli va ilmiy asoslangan ma'lumotlarni saralab olish imkonini beradi. Bu jarayonda talaba "Zamonaviy dars — innovatsion nigohda" kabi mavzularda shaxsiy tadqiqot ssenariylarini yaratadi. Natijada ularda axborotlarni filtrlash, tahlil qilish va gipoteza tuzish ko'nikmalari rivojlanadi.

2. Mikrota'lim va "Teskari sinf" (Flipped Classroom) modellarining integratsiyasi. Mazkur yo'nalish o'quv vaqtidan unumli foydalanishni ta'minlaydi. Talabalar nazariy ma'ruzalarni YouTube yoki mualliflik video-platfomalari orqali darsdan tashqari vaqtda mustaqil o'zlashtiradilar. Auditoriya mashg'ulotlarida esa asosiy e'tibor Genially, Canva yoki Prezi kabi resurslarda innovatsion topshiriqlar loyihalashga qaratiladi. Bu esa nazariya va amaliyotning raqamli sintezini ta'minlaydi.

3. Interaktiv baholash va Gamifikatsiya elementlari. Ta'lim jarayonida natijani tezkor (real-time) baholash va talabalar motivatsiyasini ushlab turish uchun Kahoot, Quizizz va Wordwall platformalaridan foydalaniladi. Muhim jihati shundaki, talabalar bu platformalarda nafaqat topshiriq bajaradilar, balki o'zlari ham bo'lg'usi o'qituvchi sifatida shaxsiy nazorat modullarini yaratish ko'nikmasini o'zlashtiradilar.

4. Kollaborativ raqamli muhitda ishlash. Padlet virtual doskalari va Google Workspace imkoniyatlari talabalarga jamoaviy innovatsion loyihalarni masofaviy va sinxron rejimda amalga oshirish imkonini beradi. Bu bo'lg'usi pedagogning hamkorlikda ishlash va raqamli muloqot kompetensiyalarini shakllantirishda poydevor bo'ladi.

Texnologik zanjirning bosqichma-bosqich amalga oshirilish mexanizmini quyidagi jadvalda tizimlashtirildi:

Jadval 1.

Bo'lg'usi pedagoglarni innovatsion faoliyatga tayyorlashning texnologik algoritmi

No	Bosqich nomi	Pedagogik vazifa	Texnologik instrumentlari
1	Motivatsion-dagnostik	Muammoli vaziyat yaratish va qiziqtirish	Web-kvest, Mentimeter, Google Forms
2	Metodik-loyihalash	Innovatsion topshiriq mazmunini fan mantiqi asosida tuzish	LearningApps, Wordwall, Docs
3	Kreativ-vizual	Raqamli o'quv kontentini dizayn qilish va vizuallashtirish	Genially, Canva, Prezi, YouTube

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

4	Refleksiv-baholash	Faoliyat natijasini tahlil qilish, o'z-o'zini baholash	Kahoot, Plickers, Padlet
---	---------------------------	--	--------------------------

Didaktik transformatsiya va "Fan – Metod – Topshiriq – Natija" zanjiri.

Tadqiqotimizning markaziy g'oyasi shundan iboratki, internet texnologiyalari shunchaki yordamchi vosita emas, balki fanning murakkab nazariy tushunchalarini interaktiv o'quv obyekti (topshiriq)ga aylantiruvchi mexanizmdir. Shaxsga yo'naltirilgan ta'limdagi "ehtiyoj" modelidan farqli o'laroq, biz taklif etayotgan zanjir quyidagicha ishlaydi:

Fan: Raqamli ta'lim mazmunining ilmiy yadrosi.

Metod: Internet texnologiyalari va raqamli platformalar.

Topshiriq: Innovatsion didaktik vosita (mualliflik topshirig'i).

Natija: Talabaning innovatsion faoliyatga bo'lgan yuqori darajadagi tayyorgarligi.

Didaktik tamoyillarning raqamli transformatsiyasi

Ushbu zanjirning amaliyotga tatbiq etilishi bo'lg'usi pedagog shaxsida bir qator fundamental va innovatsion kompetensiyalarni sintez qilish imkonini beradi. Xususan, kasbiy-texnologik moslashuvchanlik orqali talaba o'zgaruvchan raqamli muhitga tezkor adaptatsiya bo'lish ko'nikmasini egallasa, mustaqil metodik loyihalash mahorati unga har qanday murakkablikdagi fan mazmunini kreativ raqamli topshiriqqa aylantirish imkonini beradi. Shuningdek, kognitiv faollikni raqamli boshqarish qobiliyati pedagogga auditoriyaning intellektual salohiyatini virtual platformalar orqali monitoring qilish va yo'naltirish mahoratini taqdim etadi.

Fan mazmuni an'anaviy formatdan virtual muhitga ko'chirilganda o'zining ilmiy pishiqligi va fundamental qiymatini saqlab qolishi strategik ahamiyatga ega. Shu sababli, biz tadqiqotimizda klassik didaktikaning ilmiylik, tizimlilik va fundamentallik tamoyillarini internet texnologiyalari prizmasi orqali quyidagicha qayta talqin qildik:

-Raqamli ilmiylik: Internet tarmog'idagi axborotlar oqimidan faqat verifikatsiyalangan (tekshirilgan) va akademik asosga ega manbalarni saralash hamda ularni dars mazmuniga integratsiyalash;

-Virtual tizimlilik: Raqamli topshiriqlar zanjirini mantiqiy ketma-ketlikda, ya'ni "oddiy ma'lumotdan murakkab xulosagacha" tamoyili asosida Web-kvestlar ko'rinishida loyihalash;

-Texnologik fundamentallik: Raqamli vositalarning shunchaki vizual bezak emas, balki fanning nazariy yadrosini (konseptlarini) ochib beruvchi asosiy didaktik qurolga aylanishi.

Xulosa

O'tkazilgan nazariy tahlillar va tajriba-sinov ishlari natijalari shuni ko'rsatadiki, bo'lg'usi pedagoglarni internet texnologiyalari asosida innovatsion pedagogik faoliyatga tayyorlash modeli ularning zamonaviy ta'lim bozorida raqobatbardosh mutaxassis sifatida shakllanishining kafolati bo'lib xizmat qiladi. Taklif etilgan modelning o'ziga xosligi shundaki, u talabani tayyor bilimlarni shunchaki retranslyatsiya qiluvchi subyektdan, fan mantiqini chuqur anglagan holda uni raqamli kontentga aylantira oladigan "metodik dizayner"ga aylantiradi.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

Ishlab chiqilgan texnologik zanjir talabalarning analitik va tanqidiy tafakkurini rivojlantirib, ularni shunchaki passiv axborot iste'molchisidan, metodik jihatdan savodli va kreativ raqamli mahsulot yaratuvchisiga transformatsiya qiladi. Bunday tizimli yondashuv:

1. O'quv jarayonining umumiy samaradorligini oshiradi
2. Talabalarning mustaqil bilim olishga bo'lgan ichki motivatsiyasini barqarorlashtiradi;
3. Kasbiy refleksiyaning shakllantirib, bo'lg'usi pedagogning o'z-o'zini raqamli muhitda doimiy rivojlantirib borish ehtiyojini yuzaga keltiradi.

Yakuniy xulosa sifatida ta'kidlash joizki, internet texnologiyalari asosida innovatsion faoliyatga tayyorgarlik — bu shunchaki texnik ko'nikma emas, balki bo'lg'usi pedagogning yangicha pedagogik tafakkuri va raqamli madaniyatining ajralmas qismidir. Ushbu modelning oliy ta'lim tizimiga keng joriy etilishi pedagogik kadrlar tayyorlash sifatini xalqaro standartlar darajasiga ko'tarishga xizmat qiladi.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Bruner J. The Process of Education. – Cambridge: Harvard University Press, 1960.
2. Bepalko V.P. Slagaemie pedagogicheskoy texnologii. – M.: Pedagogika, 1989.
3. Klarin M.V. Innovatsii v mirovoy pedagogike. – Riga: Eksperiment, 1998.
4. Erdnivev P.M. Ukrupnenie didakticheskix edinits kak texnologiya obucheniya. – M.: Prosveshenie, 1992.
5. Ilhomova S.U. Bo'lg'usi pedagoglarni internet texnologiyalari asosida innovatsion faoliyatga tayyorlash modeli. // Pedagogik mahorat. – Buxoro, 2026.
6. Shevchenko S.D. Shkolniy urok: kak ego vozvelichit. – M.: Prosveshenie, 1991.
7. Komenskiy Ya.A. Izbrannie pedagogicheskie sochineniya. – M.: Pedagogika, 1982.